

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Byznys a paragrafy, díl 21.: Podnikání v energetice

Vítáme vás u dalšího dílu naší série Byznys a paragrafy, kterou pro vás připravuje advokátní kancelář LAWYA. Tentokrát se zaměříme na podnikání v energetice.

Co znamená podnikání v energetice

Právní rámec energetického podnikání v České republice je z velké části ovlivněn právem Evropské unie, které dlouhodobě směřuje k vytvoření jednotného vnitřního energetického trhu a posílení energetické bezpečnosti členských států. V posledních letech pak probíhá postupná implementace tzv. „Čtvrtého energetického balíčku“ (Clean Energy for All Europeans Package), který mimo jiné klade důraz na dekarbonizaci, digitalizaci a participaci spotřebitelů.

Podnikání v energetice na vnitrostátní úrovni upravuje zákon č. [458/2000](#) Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, energetický zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**energetický zákon**“). Podle tohoto zákona se za podnikání považuje výroba, přenos, distribuce, ukládání a obchod s elektřinou; výroba, přeprava, distribuce, uskladňování a obchod s plynem; a výroba a rozvod tepelné energie.[\[1\]](#)

To znamená např. provoz elektráren (včetně obnovitelných zdrojů), plynáren, tepláren či sítí pro přenos elektřiny/plynu. Podnikat lze až na výjimky[\[2\]](#) pouze na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem (dále jen „**ERÚ**“), tj. státního souhlasu stanovujícího podmínky a rozsah činnosti. Podrobnosti (např. kvalifikační, technické a ekonomické požadavky na žadatele) upravují prováděcí vyhlášky ERÚ.

Hlavní oblasti energetického podnikání

Zákon rozlišuje tři hlavní segmenty podnikání v energetice:

- **Elektroenergetika:** výroba, přenos, distribuce, ukládání a obchod s elektřinou; sem spadají například elektrárny (i solární či větrné parky), přenosové soustavy, distribuční sítě i obchodní společnosti prodávající elektřinu.
- **Plynárenství:** výroba, přeprava, distribuce, skladování a obchod s plynem; zahrnuje těžbu či dovoz a zpracování plynu, přepravní plynovody, místní rozvod plynu i obchodníky s plynem.
- **Teplárenství:** výroba a rozvod tepelné energie; typicky teplárny a soustavy centrálního zásobování teplem.

K těmto činnostem patří i obnovitelné zdroje – tedy výroba elektřiny či tepla z obnovitelných zdrojů energie (dále jen „**OZE**“) – fotovoltaika, vítr, voda, biomasa apod. Všechny uvedené činnosti vyžadují licenci od ERÚ, pokud nejsou splněny výjimky (viz dále).

Právní rámec a licence ERÚ

ERÚ při udělení licence posuzuje technické a ekonomické předpoklady žadatele (např. kvalifikovaný personál, finanční zajištění, vlastnické nebo užívací právo k zařízení apod.). Podrobnosti požadavků na udělení licence (včetně odpovědných zástupců a obsahu žádosti) jsou stanoveny v § 5 a násl. energetického zákona a vyhláškou č. 8/2016 Sb., o podrobnostech udělování licencí pro podnikání v energetických odvětvích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**licenční vyhláška**“). Licenci musí mít téměř každá energetická činnost (výroba, distribuce, obchod), s výjimkami stanovenými zákonem. Například úpravami zákona bylo postupně umožněno, že drobným výrobcům nebo některým lokálním sdílením elektřiny se licence povinně nevyžaduje (viz níže). ERÚ zároveň upozorňuje, že „podnikání“ v energetice znamená opakovanou a úmyslnou činnost za účelem zisku; náhodné dodávky malých přebytků elektřiny (např. pro rodinu nebo sousedy) s nízkými výnosy se přitom často za podnikání nepovažují.^[3]

Malí výrobci a obnovitelné zdroje energie (OZE)

Drobnými výrobci energie jsou například malé fotovoltaické či větrné elektrárny na rodinných domech nebo na budovách. Zákon v posledních letech výrazně uvolnil podmínky pro tyto malé OZE. Novela z roku 2023 (tzv. Lex OZE I) umožnila provozovat obnovitelné zdroje s instalovaným výkonem do 50 kW bez licence ERÚ a rovněž zjednodušila povolování – např. pro malé zdroje do 50 kW už nebyly nutné stavební povolení či územní souhlas (s účinností nového stavebního zákona již není nutné povolení záměru – jedná se o drobnou stavbu). Od srpna 2025 pak novela Lex OZE III zvýšila licenční práh z 50 kW na 100 kW. To znamená, že většina domácích solárních i malých větrných elektráren do 100 kW nyní nepotřebuje licenci, pokud elektřinu dodávají pouze k přímému odběru nebo bezplatně sdílejí s dalšími subjekty. Licence je naopak povinná, pokud zdroj slouží čistě k podnikání (např. výrobě elektřiny k prodeji s podporou OZE) nebo pokud je na jednom místě připojeno více výroben. V takových případech platí standardní licenční režim. ERÚ nicméně upozorňuje, že občasné „hobby“ dodávky drobných přebytků do sítě (kdy odběratel vyrobí elektřinu, nedaří se mu pokrýt vlastní spotřebu a přebytek poskytne rodině či sousedům za náklady) obvykle nepřevádí automaticky provozovatele do kategorie podnikatele.

Komunitní energetika a sdílení elektřiny

V posledních letech se legislativa otevřela i energetickým komunitám – skupinám domácností, firem či obcí, které společně vyrábějí a sdílejí elektřinu z OZE. Od 1. 1. 2024 vstoupila v platnost novela energetického zákona (Lex OZE II), která definuje formy sdílení elektřiny a umožňuje sdílet vyrobenou energii přes distribuční síť po celém Česku. Zapojit se mohou fyzické osoby i malé podniky – buď jako tzv. aktivní zákazníci (skupiny sdílení do 11 členů) nebo jako energetická společenství (do 1 000 členů). Systém sdílení koordinuje nově zřízené Elektroenergetické datové centrum (dále jen „**EDC**“), kam se registrují výroba i spotřeba každého člena, aby bylo možné vyhodnotit bilanci elektřiny v reálném čase. Sdílení je zatím časově a regionálně omezeno (aktivní zákazníci mohou přenášet elektřinu po celé ČR, větší společenství v omezeném režimu mezi sousedními obcemi), ale postupně má rozšířit využití domácí výroby a úspory na distribučních poplatcích. Komunitní energetika v ČR tedy díky Lex OZE II (a souvisejícím prováděcím předpisům) nyní umožňuje běžným lidem či malým firmám společně investovat do zdrojů a využívat přebytky výroby mimo své odběrné místo.

Rovněž je nutné brát v potaz, že česká energetická regulace stále prochází změnami vlivem přibývajících práva EU. Např. směrnici 2024/1788, jejíž cílem je usnadnit dekarbonizaci energetických systémů EU integrací obnovitelných a nízkouhlíkových plynů, zejména vodíku, je nutné transponovat do vnitrostátního práva do 5. 8. 2026.

Závěr

Základní právní rámec pro podnikání v energetice v České republice se řídí zejména energetickým zákonem, přičemž tato pravidla individuálně konkretizuje ERÚ prostřednictvím licencí. Je nutné podotknout, že energetické právo se dynamicky vyvíjí a že podnikatelé i drobní výrobci by měli sledovat probíhající změny (Lex OZE novely, podpora OZE, digitalizaci trhu) a počítat s tím, že v průběhu roku 2026 opět dojde k dalším legislativním změnám.

Sledujte další díly seriálu Byznys a paragrafy, a pokud chcete mít přehled o aktuálních právních změnách a praktických doporučeních, přihlaste se k odběru našeho měsíčního newsletteru, který vám přináší nejnovější právní novinky a užitečné tipy.

Přihlásit se k odběru newsletteru můžete >>> [zde](#).

Děkujeme, že jste s námi, a těšíme se na společnou cestu světem práva a podnikání.

Mgr. Jakub Hanák,
advokát

Mgr. Tomáš Veverka,
advokátní koncipient

LAWYA

[LAWYA, advokátní kancelář s.r.o.](#)

Sídlo:
Tučapy 240
683 01, Tučapy

Kontaktní adresa:
Králova 298/4
616 00, Brno

tel.: +420 543 216 310
e-mail: info@lawya.cz

[1] § 3 odst. 1 energetického zákona.

[2] Např. obchod, výroba a distribuce propanu nebo butanu, pokud se nejedná o distribuci

potrubními systémy nebo výkon zprostředkovatelské činnosti v energetických odvětvích; dále viz § 3 odst. 4 energetického zákona.

[3] Nově je možné provozovat bez licence i 100kW výroby elektřiny [online]. Energetický regulační úřad. 25. 9. 2025. [cit. 27. 10. 2025]. K dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Vyčlenění rodinných nemovitostí \(i v podobě podílu v bytovém družstvu\) do svěřenského fondu](#)
- [Sport versus EU - aktuální sportovní kauzy rozhodované Soudním dvorem EU](#)
- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamená bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)